

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ “Придніпровська державна академія будівництва та архітектури”**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор УДУНТ, професор

Костянтин СУХИЙ
_____ 2025 року

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для здобуття ступеня магістра

за освітньою програмою «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

**спеціальності С1 «Економіка та міжнародні
економічні відносини (за спеціалізаціями)»**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

ННІ «Придніпровська академія будівництва та архітектури» Українського державного університету науки і технологій

(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Юлія ОРЛОВСЬКА, д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин;

Вероніка ЧАЛА, д.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин;

Світлана МОРОЗОВА, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин.

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин

Протокол від «20» березня 2025 року № 12

Завідувач кафедри

«20» 03 2025 року

(підпис)

(Юлія ОРЛОВСЬКА)
(прізвище та ініціали)

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1.1. Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» для здобуття ступеня магістра зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини(за спеціалізаціями) ».

1.2. Основними задачами фахового вступного випробування є оцінка теоретичної підготовки абітурієнта з професійно-орієнтованих дисциплін фундаментального циклу та фахової підготовки; виявлення рівня та глибини практичних вмінь та навичок.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми абітурієнти повинні **знати:**

- учасників, рівні та форми міжнародних економічних відносин;
- теорії, форми, методи, показники, інструменти та макроекономічні ефекти регулювання міжнародної торгівлі;
- форми і чинники міжнародного руху капіталу;
- сутність міжнародної трудової міграції, сегментацію світового ринку праці та місце України у міжнародних міграційних процесах;
- засади міжнародного науково-технічного співробітництва та особливості інституційного регулювання світового ринку технологій;
- засади міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин;
- принципи, типи та ефекти міжнародної економічної інтеграції;
- особливості інтеграційного вектору України на сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин.

вміти:

- оцінювати геополітичне та гео економічне положення України в сучасному світі, її місце за основними макроекономічними показниками, якістю життя, рейтингом конкурентоспроможності та індексом сталого розвитку;
- розумітися в інвестиційних процесах, які відбуваються на міжнародному ринку капіталів;
- аналізувати ринки цінних паперів;
- формувати портфель цінних паперів, переглядати та оцінювати його ефективність;
- складати обґрунтоване уявлення про потенціал учасників міжнародних відносин;
- аналізувати і оцінювати зовнішньоекономічний потенціал та експорт, інвестиційну привабливість окремих територій та держав;
- прогнозувати зміни валютних курсів;

- проводити валютні операції;
- за статистичними даними розраховувати зовнішньоекономічні показники;
- орієнтуватися у формах міжнародного кредиту та здійснювати оцінку його вартості;
- використовувати систему нормативно-правових актів, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність в Україні;
- визначати експортну орієнтацію галузей економіки країни;
- визначати динаміку та тенденції експорту-імпорту товарів та послуг і розраховувати їх прогноз;
- обирати торгових партнерів для збуту тієї чи іншої продукції з урахуванням спеціалізації господарства партнера, його потреб в певних видах товарів;
- аналізувати стан сучасних світових товарних ринків та ринків послуг;
- самостійно орієнтуватися та розбиратися в складних подіях міжнародного життя;
- розрізняти види зовнішньої торгівлі і правильно відбивати їх в обліку;
- використовувати отримані знання при аналізі міждержавних відносин;
- користуватись сучасними методами економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів з використанням комп'ютерної техніки.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Основні теоретичні підходи до аналізу міжнародних економічних зв'язків.
2. Вплив глобалізації на міжнародну економіку.
3. Теорія і практика міжнародної торгівлі.
4. Роль міжнародних фінансів у світовій економіці.
5. Формування міжнародних економічних відносин міжнародними інституціями.
6. Особливості регіональних економічних інтеграційних процесів.
7. Міжнародна економічна безпека і виникнення економічних конфліктів.
8. Вплив транснаціональних корпорацій на міжнародну економіку.
9. Сучасні виклики міжнародних економічних відносин.
10. Класифікація форм міжнародної торгівлі: традиційна, компенсаційна, коопераційна торгівля.
11. Методи здійснення міжнародної торгівлі товарами.
12. Аналіз показників міжнародної торгівлі та їх специфіка.
13. Зовнішньоторговельний контракт: види, структура та функції.
14. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами за допомогою тарифних і нетарифних інструментів.

15. Класифікація нетарифних методів регулювання торгівлі за ЮНКТАД.
16. Вплив тарифів і нетарифних методів регулювання на економіки різних розмірів.
17. Типологія послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ.
18. Форми і чинники міжнародного руху капіталу.
19. Сутність і форми прямих іноземних інвестицій.
20. Значення валютного ринку у світових фінансах.
21. Вплив детермінант валютних курсів на міжнародну торгівлю.
22. Міжнародні потоки капіталу і їх наслідки для фінансових ринків.
23. Похідні фінансові інструменти та їхня роль в управлінні валютним ризиком.
24. Роль міжнародних фінансових інститутів у формуванні світових фінансових ринків.
25. Вплив фінансових криз на міжнародну фінансову стабільність.
26. Глобальна нормативна база для міжнародних фінансових ринків.
27. Сутність і інструменти міжнародного портфельного інвестування.
28. Види інвестиційних операцій із цінними паперами.
29. Особливості міжнародного інвестиційного ринку: сутність, специфіка, структура.
30. Сутність міжнародного ринку акцій.
31. Міжнародний ринок облігацій.
32. Специфіка міжнародного ринку похідних фінансових інструментів.
33. Інвестиційна привабливість країни та показники, що її характеризують.
34. Основні складові інвестиційного клімату країни.
35. Особливості інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості України.
36. Форми і методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності.
37. Інституційне регулювання інвестиційної діяльності.
38. Причини, напрямки та закономірності міжнародної міграції робочої сили.
39. Міжнародні центри тяжіння робочої сили та країни походження трудової міграції.
40. Світовий ринок праці: сутність, функції та сегменти.
41. Форми неформальної зайнятості на світовому ринку праці.
42. Регулювання міжнародної міграції праці.
43. Роль Міжнародної організації праці у регулюванні трудової міграції.
44. Участь України в міжнародних міграційних процесах.
45. Технології та міжнародний технологічний трансфер: сутність і форми.

46. Інституційне регулювання світового ринку технологій.
47. Пріоритетні напрями міжнародного технологічного обміну для України.
48. Типи та види валют, поняття резервних валют.
49. Фактори впливу на валютний курс, валютне котирування і режими.
50. Особливості європейської валютної системи.
51. Світовий валютний ринок: сутність, функції, структура та суб'єкти.
52. Валютне регулювання: види, політика та її інструменти.
53. Функції та форми міжнародного кредиту.
54. Зовнішній борг: типи, показники та інструменти управління.
55. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин.
56. Форми міжнародних розрахунків: документарні, недокументарні та їх типи.
57. Платіжний баланс: структура, фактори впливу та методи врівноваження.
58. Типи міжнародної економічної інтеграції та особливості європейської інтеграції.
59. Співробітництво Україна-НАТО у сфері економіки.
60. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій тестовій формі. Кожного року перелік тестових питань оновлюється не менше, ніж на 30%. Абітурієнт на початку випробування отримує пакет документів, до складу якого входять: екзаменаційний білет, аркуш відповідей та вкладка. Екзаменаційний білет містить 15-ть питань різної складності та по 5-ть фіксованих відповідей до кожного питання (тільки одна відповідь є правильною).

Протягом фіксованого часу вступнику належить виконати запропоновані тестові завдання. На виконання завдань надається 60 хвилин.

Усі відповіді повинні бути занесені до основного поля аркуша відповідей у вигляді будь-якої позначки в області чотирикутника, що відповідає номеру правильної, на вашу думку, відповіді.

Якщо вступник зробив помилку на основному полі аркуша відповідей, необхідно виправити їх, скориставшись полем для виправлення помилок, яке розташовано в правій частині аркуша відповідей. Для виправлення відповідей, які вступник вважає за неправильні, необхідно поставити будь-яку позначку у чотирикутник поля для виправлення помилок

відповідно до питання з неправильною, на думку абітурієнта, відповіддю в основному полі. Надані відповіді в межах поля для виправлення помилок будуть зараховані замість відповідних, поданих на основному полі для відповідей.

Оцінювання знань вступників за результатами тестування здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів (100 + сума отриманих балів з тестування). В залежності від складності питань кожне з них оцінюється наступним чином: питання з 1-го по 7-ме включно оцінюється в 4-ри бали; з 8-го по 13-те включно – у 8-м балів; 14-те та 15-те питання оцінюються в 12 балів кожне.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бугас В. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. / В. В. Бугас, В. С. Кудлай, В. В. Бугас. – К. : КНУТД, 2014. – 96 с.
2. Міжнародна економіка [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко, Б. С. Серебренніков, Т. В. Сакалош ; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. – 533 с.
3. Економіка і бізнес/ Підручник за редакцією Л.Г. Мельника, О.І. Карінцевої, Суми: Університетська книга 2021. 316 с. ISBN 978-966-680-987-5
4. Міжнародна економіка : наук.-допом. бібліогр. покажч. / [упоряд. О. В. Олабоді] ; Нац. ун-т харч. технол., Наук.-техн. б-ка. – Київ, 2021. – 105 с.
5. Григор'єв Г. С. Міжнародна економіка : практикум / Г. С. Григор'єв ; Міністерство освіти і науки України. - Київ : НаУКМА, 2024. - [145] с.
6. Сидоров О.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник / О.А. Сидоров, Н.О. Фісуненко, Т.В. Альошина; ред. П.А. Фісуненко. – Дніпро: Арт-Прес, 2023. – 400 с.
7. Кібік О. М. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник / О. М. Кібік, К. С. Нестерова, Ю. В. Хаймінова. - Одеса : НУ "ОЮА", 2020. - 85 с.
8. Архієреєв С. І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини : навч. посібник / С. І. Архієреєв, Н. М. Волоснікова, С. О. Климова ; за ред. проф. Архієреєва С. І. ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – 234 с.
9. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 540 с.
10. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – Харків: Харківський національний

університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с.

11. Гуткевич С.О. Міжнародна економіка: підруч. Тем 6 – 7 / С.О. Гуткевич, М.Д. Корінько, Ю.М. Сафонов. – 3-є вид., перероблене та доповнене. – Вид-во «Діса Плюс», 2021. – 428 с.

12. Довідник з європейської інтеграції / [колектив авторів] ; під ред. д.е.н., проф. О.Б. Чернеги. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – Кривий Ріг: Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2019. – 520 с.

13. Д'якова І. І. Міжнародні фінанси / І. І. Д'якова, Ф. О. Журава, М. І. Макаренко. К. : КНЕУ, 2013. – 548 с.

14. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник / С.М. Кваша, О.М. Файчук, О.В. Файчук. – К.: НУБіП України, 2019. – 282 с.

15. Європейська та євроатлантична інтеграція : Transition Book. – Київ : Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, 2019. – 94 с.

16. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.

17. Інтеграція України в глобальний соціально-економічний простір : монографія / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України; Інститут демографії та соціальних досліджень ім. Птухи; МОН України; ДННУ «Академія фінансового управління»; КНЕУ ім. В. Гетьмана; ОНЕУ. – Київ, 2019. – 287 с.

18. Князь С. В. Міжнародні фінанси / С. В. Князь. – Львів : Вид. Львівської політехніки, 2013. – 364 с.

19. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Ковалевський В.В. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. Видання 3-тє, перероб. та доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2007 - 640 с.

20. Кубатко О. В. Торговельна політика ЄС та Україна : навчальний посібник / О. В. Кубатко, Т. В. Пімоненко. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 143 с.

21. Лук'янов В. С. Сучасні фінансові ринки : монографія / В. С. Лук'янов. – К., 2013. – 479 с.

22. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с.

23. Міжнародна економіка : підручник для ВНЗ / за ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона ; Міністерство освіти і науки України. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 559 с.
24. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум: навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Ю.В. Огерчук, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2016. – 583 с.
25. Міжнародні економічні відносини. Навч. Посібник / За редакцією: доктора економічних наук, професора Ю.Г Козака, кандидата економічних наук, доцента М.А. Зайця. – Одеса- «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
26. Міжнародні економічні відносини: запитання та відповіді. [текст]: 5-те вид. перероб. та доп. Навч. посіб. / За ред. Козака Ю. Г., Спорека Т., Зайця М. А. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 332 с.
27. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. д. е. н., професора А. І. Крисоватого, д.е.н., професора Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 660 с.
28. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.
29. Міжнародні фінанси: підручник [Електронний ресурс] / [О.М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударєва та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. О.М. Мозгового. – К.: КНЕУ, 2015. – 515 с.
30. Міжнародні фінанси [тескт] навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю. Г.– Київ – Катівіце.: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
31. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2015. – 464 с.
32. Нямецук Г. Інтелектуальний ресурс глобальної конкурентоспроможності : монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2020. 372 с.
33. Пазізіна К.В., Уніят А.В. Світова та європейська інтеграція: навч.посібник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – 260 с.
34. Переформатування європейської інтеграції: можливості і ризики для асоціації Україна-ЄС / В. Сіденко (керівник проекту) та ін. – Київ: Заповіт, 2018. – 214 с.
35. Процеси економічної дезінтеграції в сучасному світовому господарстві : монографія / О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Н.В. Резнікова та ін.; за заг. ред. О.І. Шниркова. К.: ВПЦ «Київський університет». 2018. – 159 с.
36. Розвиток новітніх форм міжнародної економічної інтеграції на початку ХХІ століття: монографія / О. І. Шнирков, А. С. Філіпенко, Р. О. Заблоцька, З.О. Луцишин та ін.; за ред. О. І. Шниркова. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2016.– 415с.

37. Стратегії економічного розвитку: національні та глобальні аспекти:
Навчальний посібник / За ред. Орловської Ю.В. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005.